



ODE Dohányzás Monitor 2006

BUDAPEST, 2006 Május 31.

A Nemdohányzók Világnapja alkalmából hozza nyilvánosságra az Országos Dohányfüstmentes Egyesület a dohányzási szokások változásával és a dohányzás megítélésének alakulásával kapcsolatos Dohányzás Monitor 2006 jelentését, amely részletesen a www.ode.hu honlapon érhető el. Kérjük, amennyiben idézik a jelentés eredményeit, úgy jelöljék meg az "ODE Dohányzás Monitor 2006" forrást.

1. ROSSZ HÍR: Változatlanul minden harmadik magyar naponta cigarettázik

- Tíz nőből 2,5, míg tíz férfiből 4 dohányzik rendszeresen. A férfiak között a dohányzók aránya 4 százalékponttal emelkedett az utóbbi két évben, a nők körében nem változott ez az arány.
- Az alacsonyabb iskolai végzettségűek körében magasabb a dohányosok aránya.
- A budapestiek negyede dohányzik rendszeresen, 2004-hez képest szignifikánsan kevesebben, akkor majd minden harmadik fővárosi felnőtt dohányzott.
- Az idősebbek felé haladva egyre kisebb arányban vannak dohányzók, 60 év felett már csak minden ötödik (19%), 70 felett pedig már csak minden tizedik (10%) megkérdezett gyújt rá napi rendszerességgel. A 25-29, illetve 30-39 évesek körében a legmagasabb a napi rendszerességgel dohányzók aránya, majd minden második közülük dohányzik (46-44%), és ez jóval magasabb arány, mint 2004-ben volt (akkor 32-39% volt).

2. JÓ HÍR: napi egy szállal kevesebbet szívnak a magyar dohányosok

- 2004-ben 17,4 db-ot, 2006-ban 16,2 db-ot szívott el átlagosan egy felnőtt dohányos minden nap.
- A csökkenés általános, minden szegmensben csökkent a naponta elszívott mennyiség. A dohányosok fele (52%) 2006-ban 20 szállnál kevesebbet szív el naponta.

3. A dohányosok korán halnak a Monitor szerint: a dohányosok átlagéletkora jóval alacsonyabb, mint a nem dohányzóké.

- A dohányzók több, mint a fele 45 évesnél fiatalabb férfi (34%), illetve nő (24%). A 45-64 éves korosztály képezi a dohányosok harmadát: a férfiakból kicsit többen vannak (19%) ebben a korosztályban is, mint nőkből (16%).
- A még életben lévő dohányosok csupán 8 százaléka 65 éves, vagy idősebb. Összehasonlításképpen, a nem dohányzók körében a 65 éves, vagy idősebb népesség aránya 28 százalék.

4. A dohányosok háromnegyede már 18 éves korában vagy annál is korábban kezdett rendszeresen dohányozni.

- A dohányzásra való rászakás és a családi / baráti környezetben lévő dohányosok száma között nagyon szoros az összefüggés.
- A 18 éves koruk előtt is dohányzók háromnegyedének az apja is dohányzott, míg a később rászakóknál ez az arány rendre alacsonyabb (A 18-évesen rászakók 60%-ának, míg a 20 év felett rászakóknak már csak 44%-ának dohányzott az apja is)

5. Változatlanul a dohányosok fele le akar szokni a dohányzásról

- Az iskolai végzettség és a leszokási szándék között szoros kapcsolat van, minél iskolázottabb valaki, annál valószínűbb, hogy szándékában áll leszokni a dohányzásról.
- Az életkor előrehaladtával és különösen 50 év felett viszont csökken azoknak az aránya, akik elhagynák e szokásukat.
- A leszokni szándékozók döntő része (87%) olyan dohányos, aki már próbálkozott a leszokással, minden második közülük az elmúlt évben. Valamilyen orvosi segítséget, vagy más segédeszközt kevesen, mindössze 17%-uk használt próbálkozása során.
- A szervezett segítség gyakorlatilag teljes hiánya, és a dohányzásra való rászakás megelőzésére, illetve a leszokni szándékozók magukra hagyása az ODE álláspontja szerint a magyar egészségpolitika leg súlyosabb folyamatos mulasztása. A Monitor adatai egyértelműen mutatják, hogy a magyar halandósági adatok javításának legköltséghatékonyabb módja ezen a területen található.

6. Jelentősen ellenségesebb lett a közvélemény a dohánycégek marketing tevékenységével kapcsolatban.

- A lakosságnak már kétharmada ért egyet azzal, hogy „meg kellene tiltani a dohánytermékek reklámozását az üzletekben”. Valamivel kevesebben, de a lakosság nagyobbik fele egyetért azzal is, hogy csak „különleges engedéllyel rendelkező üzletek árusíthatnának dohánytermékeket”. A lakosság fele ért egyet azzal, hogy „meg kellene tiltani, hogy dohánygyárak sport, vagy közéleti rendezvényeket szponzoráljanak”.



7. A különböző nyilvános helyszíneken való dohányzás tekintetében szigorodott az általános közvélekedés.

- A legfontosabb eredménye a Monitornak, hogy a lakosság többsége szerint „meg kellene tiltani a nyitott, nyilvános helyeken való dohányzást”. Ez azt mutatja, hogy az ODE törekvése, hogy a törvényhozással elfogadtassa ezt a fontos népegészségügyi célt, reális rövid távú követelés. Az egészségvédelem területén Magyarország számára mintaként szolgáló más országok szabályozásának a Monitor adatai szerint nálunk is megvan a megfelelő társadalmi támogatottsága.
- Gyakorlatilag teljes lakossági konszenzus van abban, hogy oktatási intézmények és zárt éttermek egész területén meg kell tiltani a dohányzást. A felnőtt lakosság háromnegyede azt is pártolja, hogy az olyan helyszíneken, ahova elsősorban gyerekes családok látogatnak (játsszótér, Állatkert stb.) szintén dohányzási tilalmat rendeljenek el. A megkérdezettek több, mint a fele változtatna azon a gyakorlaton, ami a középületek dohányfüst mentessé tétele után kialakult, hogy az irodaházak, intézmények bejárata környékén lehet dohányozni.
- Az éttermek, sörözők, bárók teljes dohányfüst mentesítésével ugyan kevesebben, de így is a felnőttek (beleértve a dohányosokat is), több mint a harmada egyetért. A teljes lakosság ugyancsak harmada még a szabadban rendezett rendezvényeken is megtiltaná a dohányzást.

8. A nem dohányzók közel harmada otthon, vagy munkahelyén kénytelen füstöt szívni

- A lakosság szinte egésze egyetért azzal, hogy ne legyenek kitéve dohányfüstnek a gyerekek, terhes nők, az idősek. Négy megkérdezettből három még azzal is egyetért, hogy senki, semmilyen körülmény között ne lehessen kitéve dohányfüstnek, akarata ellenére ne kelljen passzív dohányosná válni.
- A nem dohányzók ötöde számolt be arról, hogy az adott héten volt legalább egy olyan nap, amikor dohányfüstnek volt kitéve otthonában. Ebben a vonatkozásban romló tendenciát mértünk, 2004-ben a nem dohányzók 17 százaléka, 2006-ban 21 százaléka számolt be arról, hogy otthon dohányfüstnek van kitéve. Különösen súlyos a helyzet a nem dohányzó fiatalok körében, a 18-25 évesek 41 százaléka, a 25-29 évesek 29 százaléka él „füstös” otthonban.
- A munkahelyen lévő dohányfüst ártalom tekintetében valamelyest javult a helyzet 2004 óta, de még így is a nem dohányzó lakosság ötöde kénytelen másodlagos dohányfüstöt szívni a munkahelyén.
- Ha az otthoni és a munkahelyi dohányfüstnek való kényszerű kitettséget együtt nézzük, a nem dohányzók közel harmadáról mondható el, hogy passzívan dohányzik. Különösen magas a passzív dohányosok aránya a fiatalok körében: 18-24 évesek 54 százaléka, de még a valamivel idősebb 25-29 éveseknek is 42 százaléka számol be kényszerű dohányfüstös környezetről.

9. A lakosságnak több mint fele könnyen kezelhető helyzetnek tartja azt, hogy konfrontációt vállaljon fel dohányosokkal egészsége érdekében

- Minél iskolázottabb és fiatalabbak – érdekes módon függetlenül attól, hogy maguk dohányosok-e vagy sem, -- a megkérdezettek többségének nem okozna gondot, hogy, ha valaki mellette úgy dohányozna, hogy ez zavarná, megkérje az illetőt, hogy ne dohányozzon.

A Gallup által az ODE számára készített Dohányzás Monitor az alábbi két kutatás alapján készült: 2004. októberében az 1011 fős mintán végzett megkérdezés 66 különböző településen zajlott. A teljes mintához tartozó hiba maximális mértéke a személyes kérdezés esetében körülbelül +/- 3,08%. 2006. áprilisában a 2020 fős mintán végzett megkérdezés 118 különböző településen történt. A teljes mintához tartozó hiba maximális mértéke a személyes kérdezés esetében körülbelül +/- 2,18%.

Az Országos Dohányfüstmentes Egyesület (ODE) a legnagyobb tagsággal rendelkező, 1987 óta működő egészséges környezetért küzdő fogyasztóvédelmi szervezet. 2005 folyamán az ODE kezdeményezésére, a bíróságok és felügyeleti hatóságok jogerős több mint 150 esetben hozták ítéleteket különböző szervezetek és dohányérdekeltségek ellenében a dohányfüstmentes környezetet törvényi szabályozásának betartatás érdekében. A magyar kormány és törvényhozás európai dohányzásellenes egyezmények kijátszását eredményező szabályozása ellen minden fórumon, – beleértve a brüsszeli hatóságokat is – harcol, rámutatva a dohánylobbis ártalmas tevékenységére. 2000 óta jelenteti meg a Magyar Dohányzás Monitor jelentését a Magyar Gallup Intézet támogatásával.

A média és vállalati partnerséggel, illetve a Dohányzás Monitorral kapcsolatos kérdésekkel forduljanak Manchin Róberthez az ode@ode.hu email címen, vagy közvetlenül a +36 30 555 6217 telefonszámon. A szervezet rendes és pártoló tagságával, illetve a szervezet tevékenységével Szigeti László az ODE Főtűkáránál, a dohányfüstmentes környezet a jog eszközeivel való kapcsolatos tevékenységével kapcsolatban dr. Szécsi László ODE elnökbélyettesnél lehet érdeklődni a fenti email címen, a (1) 317 1488 / 413 telefonszámon, vagy a szervezet honlapján lehet további információkat találni. www.ode.hu